

Bütçe Dengesi - Eylül 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Eylül ayında merkezi yönetim bütçesi 4,7 milyar TL açık verdi.

Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre Eylül ayında bütçe harcamaları, faiz harcamalarında gerçekleşen belirgin artışın etkisiyle 34,8 milyar TL'ye ulaşmıştır. Aynı dönemde bütçe gelirleri de %29,8 oranında yükselmiş ve 30,1 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece, Eylül ayında bütçe açığı bir önceki yılın aynı dönemine göre %19 oranında düşüş kaydederek 4,7 milyar TL'ye gerilemiştir.

2013 yılının ilk dokuz ayı itibarıyla ise, bütçe gelirleri ve giderleri bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla %19 ve %14,1 oranında artış kaydetmiştir. Aynı dönemde, yıllık bazda %68,7 oranında azalan bütçe açığı da 4,5 milyar TL düzeyine gerilemiştir.

Vergi gelirlerinde canlanma...

Mevsimsel faktörler nedeniyle geçtiğimiz ay zayıf bir performans sergileyen vergi gelirleri Eylül ayında %22,5 oranında artış kaydederek iç tüketimin güçlü seyrini sürdürdüğüne işaret etmiştir. Nitekim, bu dönemde özel tüketim vergisi bir önceki yılın aynı dönemine göre %27,3 oranında artarak vergi gelirlerindeki artışa en yüksek katkıyı sağlamıştır. Yıllık bazda %34,4 oranında yükselen ithalde alınan katma değer vergisi de bütçe rakamlarındaki olumlu görünümü desteklemiştir. Eylül ayında nispeten yatay bir seyir izleyen diğer gelirler kaleminde ise Hazine portföyü ve iştirak gelirleri kaleminde yıllık bazda kaydedilen 2,1 milyar TL'lik artış belirleyici olmuştur.

Yılın ilk dokuz ayı itibarıyla da, merkezi yönetim bütçe gelişmeleri beklentilerden olumlu bir görünüm sergilemektedir. Nitekim, bu dönemde bütçe gelirleri 290 milyar TL seviyesi ile yılsonu hedefinin %78,4'üne ulaşmıştır.

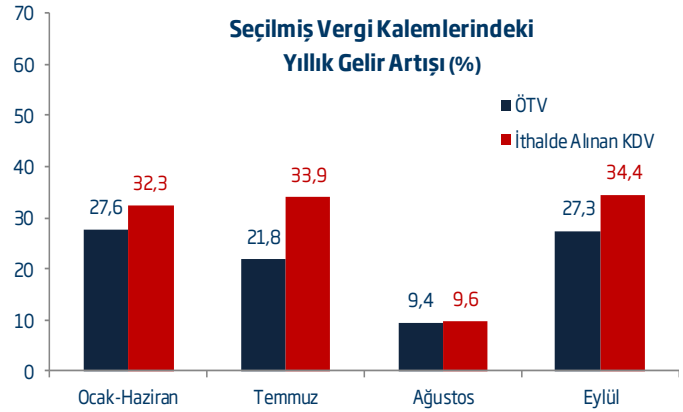
Faiz harcamaları...

Faiz harcamaları Eylül'de bir önceki yılın aynı ayına göre %86,6 oranında artarak 6,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, faiz dışı harcamalar ise %11,6'lık yükselişle 28,7 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu gelişmede, personel harcamaları ile cari transferler altında izlenen sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki artış belirleyici olmuştur.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Eylül			Ocak-Eylül			(milyar TL)		
	2012	2013	% Değişim	2012	2013	% Değişim	Bütçe Hedefi	Gerç./ Hedef (%)	OVP Gerç. Tahmini
Harcamalar	29,0	34,8	20,0	258,0	294,5	14,1	404,0	72,9	406,6
Faiz Harcamaları	3,3	6,1	86,6	39,5	43,8	10,9	53,0	82,7	50,5
Faiz Dışı Harcamalar	25,8	28,7	11,6	218,5	250,7	14,7	351,0	71,4	356,1
Gelirler	23,2	30,1	29,8	243,7	290,0	19,0	370,1	78,4	387,2
Vergi Gelirleri	19,8	24,2	22,5	201,9	240,3	19,0	317,9	75,6	325,1
Diğer Gelirler	3,4	5,9	71,4	41,8	49,8	19,2	52,1	95,5	62,0
Bütçe Dengesi	-5,8	-4,7	-19,0	-14,4	-4,5	-68,7	-34,0	13,2	-19,4
Faiz Dışı Denge	-2,6	1,4	-	25,2	39,3	56,2	19,0	206,5	31,1

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Yılın ilk dokuz ayındaki gelişmeler incelendiğinde, faiz dışı harcamalar ve faiz harcamalarındaki yıllık artışların sırasıyla %14,7 ve %10,9 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Açıklanan son veriler, bütçe giderlerinin beklentilerden daha olumlu bir görünüme işaret ettiğini gösterirken bu dönemde 294,5 milyar TL seviyesinde gerçekleşen bütçe harcamaları yılsonu hedefinin %72,9'una ulaşmıştır.

Beklentiler...

Bütçe kalemlerinin yılın ilk dokuz ayındaki performansı, 2013 yılına ilişkin açıklanan hedeflere ulaşabileceğini göstermektedir. Ayrıca, Ekim ayında açıklanan Orta Vadeli Program'da da önümüzdeki yıllara ilişkin bütçe açığı/GSYH tahminlerinde yapılan aşağı yönlü revizyonlar, mali disiplinin önümüzdeki dönemde gerçekleştirilecek seçimler öncesinde de korunacağına işaret etmektedir.

Bütçe Açığı/GSYH Tahminleri (%)

Yıl	Tahminler (%)	
	Eski OVP	Yeni OVP
2013	2,2	1,2
2014	2,0	1,9
2015	1,8	1,6
2016	-	1,1

Bütçe Dengesi - Eylül 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.